

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1444/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић, Гордане Комненић, Божицара Вујичића и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Комненић, адвокат из ..., против тужене Градске општине Нови Београд, коју заступа Општинско правобранилаштво градске општине Нови Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2161/18 од 23.01.2019. године, у седници одржаној 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2161/18 од 23.01.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2161/18 од 23.01.2019. године тако што се одбија као неоснована жалба тужене Градске општине Нови Београд и потврђује пресуда Трећег основног суда у Београду П1 974/15 од 13.06.2016. године, исправљена решењем истог суда П1 974/15 од 19.01.2018. године у ставу првом и у ставу другом изреке.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 974/15 од 13.06.2016. године, исправљеном решењем истог суда П1 974/15 од 19.01.2018. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужили на име неисплаћене накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.10.2012. године до 30.03.2015. године, исплати укупно 97.365,00 динара, у месечним износима и са законском каматом ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове поступка од 28.140,00 динара. Ставом трећем изреке, одбијен је захтев тужиле за исплату законске затезне камате од пресуђења до исплате на досуђени износ трошкова.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2161/18 од 23.01.2019. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужили на име неисплаћене накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од

01.10.2012. године 30.03.2015. године, исплати укупно 97.365,00 динара, у месечним износима и са законском каматом ближе одређеним ставом првим изреке и захтев тужиле за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом, те је обавезана тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном (члан 404. ЗПП).

Тужена је поднела одговор на ревизију тужиле.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиле прописани чланом 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 55/14 и 87/18), имајући у виду да тужилца у ревизији указује на другачији правни став заузет у другостепеној одлуци од правног става Грађанског одељења Врховног касационог суда по овом питању због чега постоји различито поступање судова о истој правној ствари што указује на потребу одлучивања о ревизији као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је у спорном периоду била у радном односу код тужене и тужена тужилци није исплатила трошкове превоза које потражује у овом поступку. Захтевом синдикалне организације туженог од 27.02.2012. године запослени (међу којима и тужилца) чланови синдиката су захтевали од тужене да се накнада за трошкове за превоз за долазак на рад и одлазак са рада и даље врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте. Тужена за запослене није обезбедила сопствени превоз али је обезбедила плаћање накнаде за превоз кроз уплату цене вредности "бус плус". Одлуком начелника Градске општине Нови Београд од 14.09.2012. године одређено је да ће се накнада за превоз почев од месеца октобра 2012. године вршити искључиво директном уплатом на "бус плус" картицу у складу са чланом 40. став 1. анекса ПКУ. Утужени износи представљају цену месечне допуне за запослене за период од 01.10.2012. године 30.03.2015. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтев налазећи да препоруке градоначелника нису извор права, да тужена не може да одреди начин на који ће запослени долазити и одлазити са посла а тиме ни начин исплате тих трошкова, те да тужилца има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла на основу члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду. Другостепени суд је одбио тужбени захтев тужиле као неоснован закључујући да је тужени као послодавац овлашћен да општим актом одреди услове под којима се остварује накнада трошкова превоза, па и могућност да се таква накнада не исплаћује запосленом непосредно, али уз обавезу да се запосленом обезбеди да он не сноси трошкове превоза на рад и са рада.

По оцени Врховног касационог суда, основани су наводи ревизије да је другостепена одлука заснована на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Посебним колективним уговором за државне органе („Службени гласник РС“ 23/98 и 11/09) у члану 38. став 1. тачка 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова превоза и то превоза на рад и са рада у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају. Према члану 39. став 1. запослени има право на месечно-претплатну карту за долазак и одлазак на рад за релације где јавни превозник омогућава куповину. По члану 40. став 1. руководиалац надлежног органа по правилу врши накнаду трошкова за превоз за одлазак на рад и долазак са рада куповином месечне претплатне карте на почетку месеца за наредни месец за релацију где је то омогућено, а према ставу 2. истог члана изузетно, на захтев запосленог, руководиалац надлежног органа може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте.

На основу цитираних одредби послодавац је у обавези да запосленом накнади трошкове превоза. Једино ограничење тиче се висине ових трошкова и оно зависи од висине месечне претплатне карте. Закон није регулисао начин исплате трошкова превоза. Око начина исплате се послодавац и запослени могу договорити, а то може бити уређено и Колективним уговором као у овом случају. Право (овлашћење) у виду реализације ове исплате – куповином Бус плус карте или исплатом тог износа запосленом припада запосленом. Како је Колективним уговором који се примењује на туженог предвиђено да на захтев запосленог, руководиалац надлежног органа може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте, да је тужилац такав захтев поднео, били су испуњени услови да се тужиоцу ови трошкови исплате.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић